

10.5.4. İslam düşüncesinde itikadi ve siyasi yorumları genel özelliklerine göre sınıflandırır.

1. Hz. Peygamber ile sahabenin, dinin temel konularında takip ettikleri yolu benimseyenler olarak tanımlanmıştır. Hz. Peygamber hayattayken bu kişiler dâhil hiçbir mezhep yoktu. İslam ve ona gönül verenlerin tümü için Müslüman kavramı kullanılmıştır. Zamanla Müslümanlar arasında dinî konularla ilgili olarak bazı görüş farklılıkları ortaya çıkmış buna bağlı olarak farklı yorumlar, toplumda yaygınlık kazanmıştır. Haricilik, Mürcie, Mutezile ve Şia gibi bazı mezhepler, fikir ve tutumlarıyla ana bünyeyi ve çoğunluğu oluşturan Müslümanlardan farklılaşmışlardır. İşte bu gruplardan herhangi birine mensup olmayıp çoğunluğun temsil ettiği çizgiyi sürdürenler bu ifadeyle isimlendirilmiştir.

Bu parçada bahsedilen topluluk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ehl-i beyt
B) Ehl-i vahiy
C) Ehl-i sünnet
D) Ehl-i şia
E) Ehl-i fırka
2. Özellikle Türkler arasında tanınmış ve kabul edilmiştir. Bu mezhep Türkiye, Kuzey Afrika, Orta Asya, Hindistan, Pakistan, Malezya ve Endonezya'yı kapsayan geniş bir coğrafyaya yayılmıştır. Dinî konularda sadece dinî metinlerde geçen ifadeleri görünen şekliyle (zâhiri) alan gruplar ile daha çok akla öncelik veren Mutezile'nin din anlayışını isabetli bulmayıp dikkatli bir şekilde dinî nakillerle akli uzlaştırma yoluna yönelmiştir. Bu mezhebe göre Allah'ın varlığı ve sıfatları, peygamberlik, ahiret inancı gibi bilgiler akılla kavranabilir. İnsanlar akıllarını kullanarak davranışlarının iyi ve kötü olup olmadığını kavrayabilir.

Bu parçada ifade edilen mezhep aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Maturidilik
B) Eşarilik
C) İmamiyye
D) Zeydiyye
E) İsna aşeriyye

3. İmamiye'nin dördüncü imamı Ali Zeynelabidin'in oğlu Zeyd'i imam kabul ederler. Bugün Yemen'de yoğun olarak yaşarlar. İmamet konusundaki bazı görüşleriyle diğer Şii fırkalardan ayrılırlar. Onlara göre Hz. Peygamber isim ve şahıs belirterek kimseyi imam olarak tayin etmemiştir. Haşimoğullarına mensup, ilim, cesaret ve takva sahibi bir kimse imametini ilan ederek imamlığı hak etmiş olur. Bu ekolü kabul edenler, imamların hatasız ve günahsız olmadığına, sayılarının da on iki ile sınırlandırılmadığına inanırlar.

Bu parçada bahsedilen ekol aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ehl-i sünnet
B) İmamiyye
C) Maturidilik
D) Zeydiyye
E) Eşarilik

4. Bu ekol, akılcı bakış açısına sahip olan ve bunu gereğinden fazla ön plana çıkararak Mutezile ekolüne bir tepki olarak varlığını devam ettirmiştir. Bu mezhebe göre Allah'ın ahirette müminler tarafından görülmesi mümkündür ve görülecektir. İyi ve kötü, güzel ve çirkin akıl ile değil ancak vahiy yoluyla bilinebilir. Büyük günah işleyen dinden çıkmaz. Günahı karşılığında cehennemde kalır sonra cennete gider veya Allah isterse onu affeder.

Bu parçada hakkında bilgi verilen ekol aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Maturidilik
B) Eşarilik
C) İsna aşeriyye
D) Şia
E) İmamiyye

- Öğretmenlerimiz öğrencileri ile paylaşabilir.
- Sadece öğretmen ve öğrencilerin ücretsiz kullanımına sunulmaktadır.
- Herhangi bir site ya da kitapta yayınlanmasına (isim belirtilse dahi) izin verilmemektedir.
- Bu dokümanın tüm yayın hakları mikailokumus.com'a aittir.

5. Günümüzde Şiilik denildiği zaman genellikle bu ekol anlaşılır. Nas ve tayinle imam olanların sayısının on iki olduğuna inandıkları için "İsnâ aşeriyeye" olarak isimlendirilmişlerdir ve İran'da resmî mezhep olarak benimsenmiştir. Bu ekole göre dinin temel esasları tevhid, nübüvvet, imamet, ahiret ve adalet olmak üzere beştir. İman esasları içinde yer alan imamet inancına göre imamların sayısı on ikidir ve on ikinci imam halen sağdır ve günü geldiğinde tekrar taraftarları arasına dönecek ve yeryüzünü adaletle yönetecektir.

Bu parçada bahsedilen ekol aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ehl-i sünnet
- B) Zeydiyye
- C) Eşarilik
- D) Maturidilik
- E) İmamiyye

6. Hz. Peygamber'in vefatından sonra Hz. Ali'yi ve ehl-i beytini halifelğe (imamet) en layık kişi olarak gören ve onu meşru halife kabul eden; ondan sonraki halifelerin de onun soyundan gelmesi gerektiğine inanan toplulukların ortak adıdır. Bu kimseler, imamet konusunu inanç esaslarından biri olarak kabul ederler. Onlara göre Hz. Ali'nin imameti hem ayetlerle hem de Hz. Peygamber'in vasiyetiyle sabit olmuştur. Dolayısıyla Hz. Ali'den önce hilafet makamına gelenlerin yönetimleri meşru değildir. Tarih içinde gelişerek itikadi, siyasi ve fıkhi konularda kendine özgü fikirleriyle bağımsız bir ekol olarak varlığını sürdürmüştür.

Bu parçada bahsedilen topluluk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mutezile
- B) Eşarilik
- C) Maturidilik
- D) Şia
- E) Ehl-i sünnet